

Motion till riksdagen 2025/26:3036

av **Malin Höglund (M)**

Älvdalska som ett eget språk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att, i enlighet med Europarådets ministerråds rekommendation, överväga att initiera en oberoende granskning gällande älvdalskans ställning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Språkets roll är central för människors identitet och kultur. I FN:s konvention om mänskliga rättigheter framhålls det som en grundläggande rättighet att kunna utveckla och bruka sitt språk. Sverige har dessutom, genom ratificeringen av Europarådets minoritetsspråkskonvention år 2000, åtagit sig att skydda och främja språk som skiljer sig tydligt från huvudspråket och som har talats i landet under lång tid.

Älvdalska talas av cirka 3 000 personer, framför allt i Älvdalens socken i norra Dalarna. Språket har gamla rötter och den klassiska älvdalskan kan spåras tillbaka till 1300-talet. Trots detta har älvdalskan ofta betraktats som en dialekt, även om språkvetare i dag i stor utsträckning betraktar den som ett eget språk.

Det finns flera argument för detta. Älvdalskan avviker kraftigt från svenskan och är i stort sett obegriplig för svensktalare. Avståndet mellan älvdalska och svenska bedöms vara lika stort som mellan älvdalska och isländska. Språket har en egen ortografi, dokumentation, grammatik och ordböcker. Det används fortfarande mellan generationer och har en stark identitetsskapande funktion för bygden.

Som jämförelse talas samiska av cirka 6 000 personer och jiddisch av mellan 750 och 1 500 personer – båda redan erkända som nationella minoritetsspråk.

Europarådet har vid upprepade tillfällen uppmanat Sverige att genomföra en oberoende granskning av älvdalskans ställning. En sådan granskning skulle vara ett viktigt steg mot att säkerställa språkets framtid och ge älvdalskan den erkända status den förtjänar.

Regeringen bör därför överväga att följa Europarådets rekommendationer och initiera en oberoende granskning av älvdalskans ställning.

Malin Höglund (M)